

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА
щодо виконання Регіональним центром
з надання безоплатної вторинної правової допомоги
у Тернопільській області
річного плану діяльності на 2022 рік
у III кварталі

Ціль 1. Підвищення рівня правової свідомості, культури та освіченості людей.

1.1. Підвищення спроможності людей самостійно ідентифікувати правові потреби та правові проблеми.

1.2. Підвищення готовності людей докладати зусиль для вирішення правових проблем.

Ціль 2. Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи надання безоплатної правової допомоги.

2.1. Підвищення рівня обізнаності людей про систему надання безоплатної правової допомоги.

2.3. Мінімізація бар'єрів доступу до послуг безоплатної правової допомоги.

Ціль 3. Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів.

3.1. Підвищення ефективності системи надання безоплатної правової допомоги та сприяння ефективності інституцій, з якими вона взаємодіє.

Ціль 4. Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфлікті із законом (в адміністративному та кримінальному процесі).

4.1. Забезпечення раннього доступу до БВПД особам на етапі затримання, досудового розслідування, під час судового процесу та здійснення ефективного захисту їх прав.

Система безоплатної правової допомоги Тернопільщини максимально забезпечує доступ до правової допомоги. Введення воєнного стану не призвело до обмежень прав суб'єктів на безоплатну правову допомогу, гарантованих Законом України «Про безоплатну правову допомогу». Безоплатна правова допомога надається у порядку та за наявності підстав, визначених законом.

Саме у цей нелегкий час важливо, щоб люди знали куди звертатися за правовою допомогою у разі потреби та вміли захищати свої порушені права. Сервіси для отримання безоплатної правової допомоги дистанційно:

- зателефонувати за безкоштовним номером системи БПД 0 800 213 103. За цим номером надаються консультації та роз'яснення з правових питань, додаткові відомості про надання безоплатної правової допомоги тощо. Дзвінки зі стаціонарних та мобільних телефонів у межах України безкоштовні;
- скористатися мобільним застосунком «Безоплатна правова допомога», завантаживши його через Google Play чи App Store за посиланням <https://bit.ly/3hwwgqR>, або завантажити мобільний застосунок «Твоє право», перейшовши за посиланням <https://bit.ly/3iorbkE>;
- у месенджерах Телеграм <http://legalaids.gov.ua/telegram.html> та Вайбер <http://legalaids.gov.ua/viber.html>;
- переглянути правові консультації на довідково-інформаційній платформі WikiLegalAid, що розміщена за адресою www.wiki.legalaids.gov.ua.
- у кабінеті клієнта на сайті системи БПД <https://cabinet.legalaids.gov.ua/>.

Підвищення спроможності людей самостійно ідентифікувати правові потреби та правові проблеми

Фахівці Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Тернопільській області (далі – Регіональний центр) докладають максимум зусиль для підвищення спроможності людей самостійно ідентифікувати правові потреби та проблеми, зменшення рівня правового нігілізму населення, стимулювання правомірної поведінки, а також посилення спроможності системи безоплатної правової допомоги Тернопільщини на засадах клієнтоорієнтованості та інклюзивності.

Крім того, фахівці проводять інформаційно-роз'яснювальні правопросвітницькі заходи з дітьми та молоддю в закладах освіти, культури,

спрямовані на формування розуміння правової держави, на підвищення правової культури та освіченості населення.

8 серпня представники Регіонального та місцевого центрів під час зустрічі з психологами, працівниками міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді та управління сім'ї, молодіжної політики і захисту дітей міської ради обговорювали питання медіації, ролі адвокатів – посередників в кримінальних та цивільних справах, успішні кейси системи БПД. Зокрема, акцентували увагу на пілотному проєкті «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення». *Посилання на сторінку у facebook.*

Зустріч з психологами та працівниками міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді та управління сім'ї, молодіжної політики і захисту дітей міської ради

10 серпня фахівці Регіонального та місцевого центрів з надання БВПД у Тернопільській області зустрілися з педагогами та дітьми Центру соціально-психологічної реабілітації дітей служби у справах дітей Тернопільської обласної державної адміністрації. Темою зустрічі стала кримінальна відповідальність неповнолітніх та їх право на захист. Оскільки серед присутніх були діти 10-14 років, то юристи поділилися з підлітками інформацією про відновне правосуддя, а саме про пілотний проєкт «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення», що реалізується на базі системи безоплатної правової допомоги за підтримки Представництва дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні. *Посилання на сторінку у facebook.*

Зустріч з педагогами та дітьми Центру соціально-психологічної реабілітації дітей служби у справах дітей Тернопільської ОДА

Регіональний центр активно долучається до проведення інформаційно-просвітницьких заходів, тематичних кампаній, акцій із залученням державних установ з питань протидії домашньому насильству, гендерної рівності, захисту прав дитини від насильства в сім'ї, протидії торгівлі людьми. **28-29 липня** заступник директора Регіонального центру з надання БВПД у Тернопільській області Світлана Бандура та менеджер з якості Віталій Сольський разом з членами міждисциплінарних команд, директором та психологом центру, а також членами міжвідомчої робочої групи взяли участь у навчанні з питань надання послуг у міжсекторальному центрі захисту та соціально-психологічної підтримки у процесі правосуддя для дітей (Барнахус). *Посилання на сторінку у facebook.*

Навчання з питань надання послуг у міжсекторальному центрі захисту та соціально-психологічної підтримки у процесі правосуддя для дітей (Барнахус)

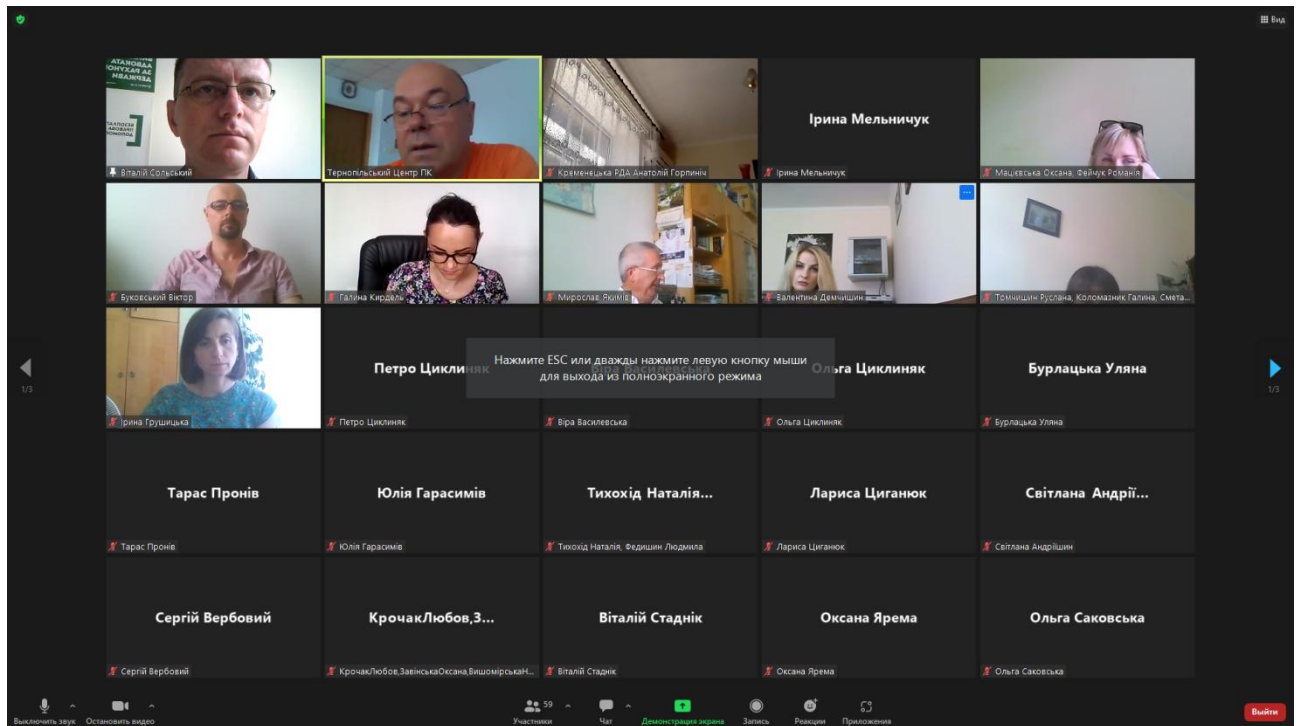
29 липня менеджер з якості Регіонального центру з надання безоплатної правової допомоги у Тернопільській області Віталій Сольський взяв участь в онлайн - семінарі з питання запобігання та протидії торгівлі людьми, який відбувся на базі Тернопільського регіонального центру підвищення кваліфікації. Учасники заходу, державні службовці та посадові особи органів місцевого самоврядування отримали правничу інформацію на дану тематику. *Посилання на сторінку у facebook.*

Онлайн - семінар з питання запобігання та протидії торгівлі людьми

Регіональний центр бере активну участь у проведенні правопросвітницьких заходів, зокрема семінарів, зустрічей з жителями територіальних громад, з колективами підприємств, організацій, представниками органів самоорганізації населення та ін. з актуальних правових питань відповідно до інтересів цільової аудиторії щодо роз'яснення змісту ключових реформ з метою підвищення правової обізнаності населення щодо захисту прав та законних інтересів.

5 липня менеджер з якості Регіонального центру з надання БВПД у Тернопільській області Віталій Сольський став спікером онлайн - семінару для державних службовців апарату, структурних підрозділів облдержадміністрації, райдержадміністрацій Тернопільської області на базі Тернопільського регіонального центру підвищення кваліфікації. Юрист роз'яснив учасникам заходу зміст Закону України «Про безоплатну правову допомогу», детально зупинився на питанні суб'єктів права на БППД та БВПД, а також ознайомив аудиторію з пілотним проектом «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення». *Посилання на сторінку у facebook.*

Онлайн-семінар для державних службовців

Працівники системи БПД проводять правопросвітницькі заходи щодо організації та забезпечення роботи консультаційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги для потенційних суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу (далі - БВПД) в місцях їх перебування, з метою навчання людей вміти захищати свої права.

Введення воєнного стану в Україні внесло зміни в повсякденне життя, але це не має впливати на доступ людей до правової допомоги. Саме тому, фахівці Регіонального центру проводять інформаційно - просвітницькі кампанії з питань формування толерантного ставлення до людей, у тому числі недискримінації за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану, місця проживання, за мовними та іншими ознаками. Зокрема, тут мова йде про кампанії з питань протидії домашньому насильству, гендерної рівності, щодо популяризації у суспільстві культури створення безбар'єрного простору, з протидії булінгу та інше.

Підвищення готовності людей докладати зусиль для вирішення правових проблем.

На довідково-інформаційній платформі правових консультацій «WikiLegalAid» на постійній основі складаються та розміщуються консультації, які підтримуються в актуальному стані з урахуванням змін в законодавстві та

судової практики. Крім того, дана інформація розробляється за принципом найбільш частих запитів від клієнтів до системи БПД. За звітний період було розміщено 4 правові консультації.

Фахівцями центру розроблено та розповсюджується інформаційний буклет для використання під час проведення заходів правопросвітницького та інформаційного характеру з метою популяризації довідково-інформаційної платформи правових консультацій «WikiLegalaid».

Щодо реалізації проекту «Волонтер БПД», то Регіональний центр співпрацює з 4 волонтерами, які провадять свою діяльність в сфері інформування громадян про систему безоплатної правової допомоги.

Так, протягом III кварталу 2022 нашими волонтерами забезпечено проведення інформування населення про систему БПД, розповсюджено друкованої продукції, перенаправлено клієнтів, які потребують правової допомоги до місцевого центру та бюро правової допомоги.

Підвищення рівня обізнаності людей про систему надання безоплатної правової допомоги

З метою підвищення рівня обізнаності людей із системою БПД та створення її позитивного іміджу Регіональним центром проводяться загальнодержавні правопросвітницькі заходи та інформаційні кампанії щодо права громадян на безоплатну правову допомогу та порядок його реалізації.

Так, працівники бюро правової допомоги Тернопільської області у період з **15 по 26 серпня** провели збір даних для соціологічного дослідження щодо ефективності інструментів правового інформування населення системою БПД та форматів надання правових консультацій в умовах воєнних дій на території України. Дослідження передбачало опитування клієнтів, які звертаються до місцевих центрів та бюро, одразу після надання юристами правових консультацій. Всього було опитано 96 людей.

Регіональним центром щомісяця здійснюється підготовка та подання матеріалів для висвітлення на офіційному сайті системи БПД з врахуванням тематичної спрямованості Комунікативного плану. Так, на сайті було опубліковано 17 новин про діяльність Регіонального та місцевих центрів, 4 успішні справи надання БВПД та 6 юридичних консультацій тощо.

Фахівці Регіонального центру забезпечують інформаційний супровід сторінки центру в соціальних мережах Фейсбук та Інстаграм, зокрема було розміщено відповідно 166 та 117 інформаційних матеріалів. Крім того, опубліковано 24 матеріали на сайтах партнерів та 18 в інтернет - виданнях регіону. Також в друкованому виданні «Досьє 102» було розміщено 6 публікацій на різну правову тематику.

З метою популяризації дистанційних сервісів доступу до БПД та можливості отримання правової допомоги для клієнтів поширюються тематичні інформаційні матеріали (буклети, плакати, інформаційні видання). Також проведено 3 моніторинги місцевих центрів щодо інформаційної присутності у медіа.

Регіональний центр організує та проводить спільні заходи (круглі столи, семінари, робочі зустрічі) з неурядовими установами, громадськими організаціями, благодійними фондами, які представляють інтереси ВПО, соціально вразливих верств населення. Саме питання захисту прав людей та правову допомогу внутрішньо переміщеним особам обговорювали **8 вересня** під місцевої зустрічі Субнаціонального Кластеру з питань захисту в Тернополі, яку відвідали представники Регіонального центру Ольга Дубчак та місцевого центру Ірина Максимюк. Також на заході були присутні партнери: міжнародні організації «Медейр», Данський «Червоний хрест», Норвежська Рада у справах біженців, БФ «Рокада», ГО «Спілка жінок Тернопільщини», ГО «Крим. SOS», ГО «ТМЖК Відродження нації», БФ «Стабілізуєшен Суппорт Сервісез» та інші. *Посилання на сторінку у facebook.*

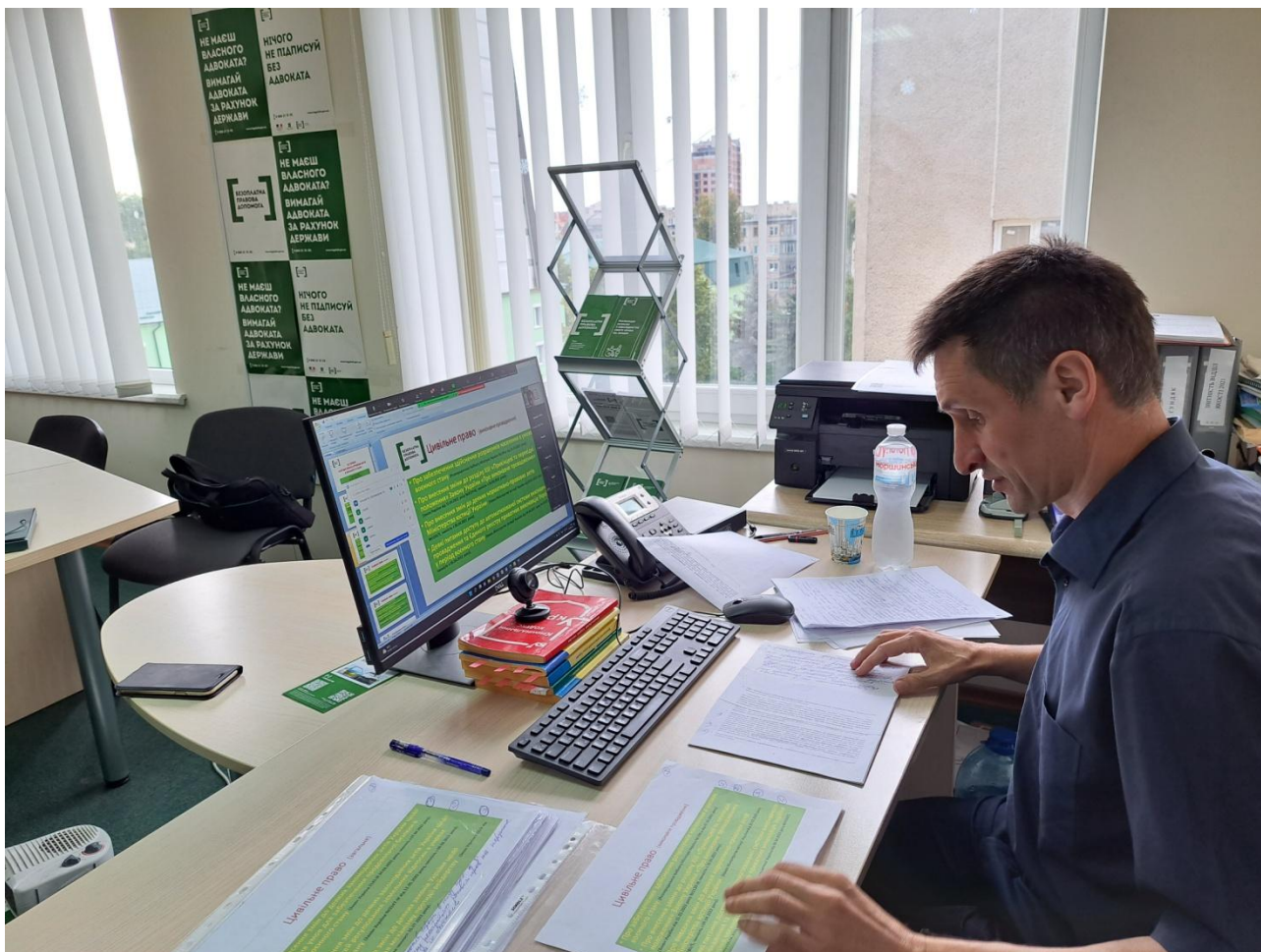
Зустріч Субнаціонального Кластеру з питань захисту в Тернополі

Підвищення ефективності системи надання безоплатної правової допомоги та сприяння ефективності інституцій, з якими вона взаємодіє

Менеджер з якості Регіонального центру здійснив 18 моніторинги дотримання адвокатами стандартів якості БВПД в кримінальному процесі, а також БВПД у цивільному, адміністративному процесах та представництва у кримінальному процесі. Проводяться спостереження за роботою адвокатів в судах першої та апеляційної інстанцій.

Регіональним центром із застосуванням механізмів моніторингу оцінки якості надання БПД у цивільному та адміністративному процесах також здійснюється моніторинг діяльності МЦ та бюро правової допомоги в частині оцінювання якості послуг БПД, що ними надаються. Проведено 6 таких моніторинрів.

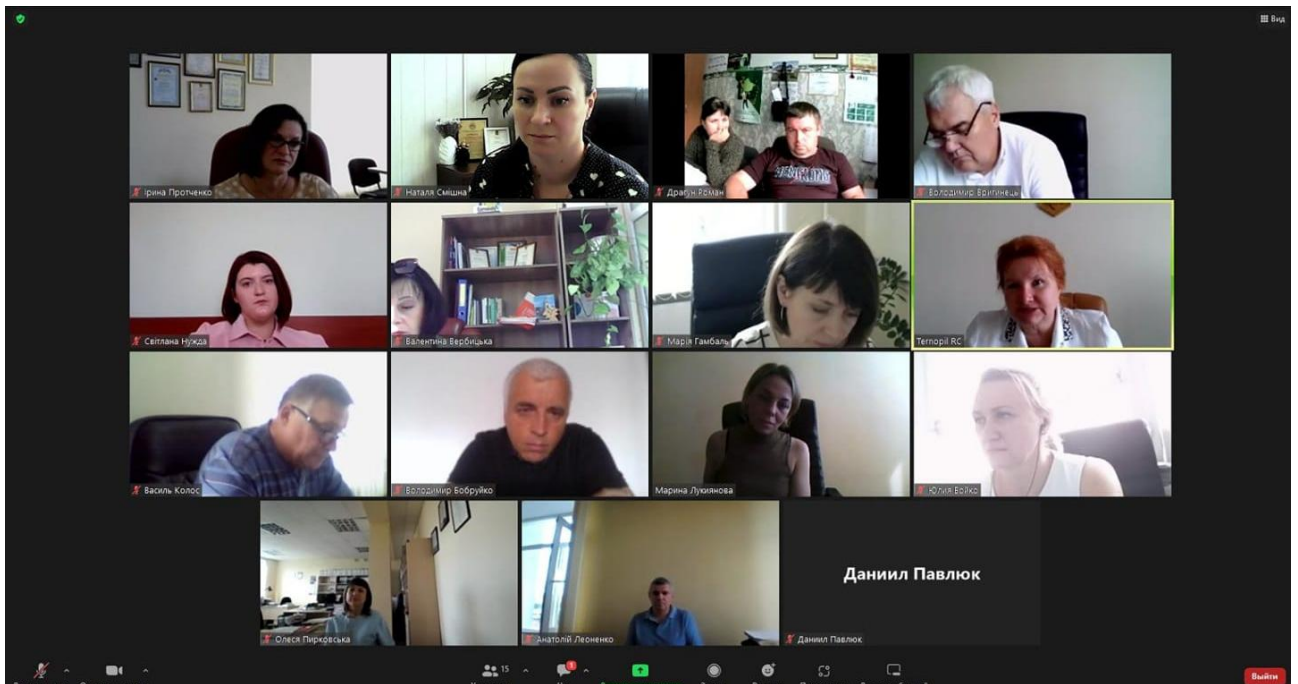
Якість надання правових послуг адвокатами є одним із пріоритетних напрямків роботи системи БПД, тому періодично адвокати проходять навчання, підвищують професійну кваліфікацію та актуалізують свої правничі знання сучасного законодавства. «Основні нормативно-правові акти воєнного стану» стали темою семінару, який відбувся **29 вересня** в Регіональному центрі з надання БВПД у Тернопільській області за участю адвокатів нашого краю. Спікером виступив голова Ради адвокатів Тернопільської області, адвокат Тарас Будз. *Посилання на сторінку у facebook.*

Семінар для адвокатів Тернопільщини, які співпрацюють з системою надання БВПД

Регіональний центр на постійній основі поширює серед громадян інформацію про механізм надання допомоги в забезпеченні доступу осіб до медіації центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги та взаємодії центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги з надавачами послуги медіації.

Так, в рамках реалізації «Програми відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину» та «Барнахус», а також захист прав дітей, що постраждали від воєнних злочинів стали темою онлайн-зустрічі представників системи БПД Тернопільської, Вінницької та Чернігівської областей **11 серпня**. Колеги з трьох регіонів обмінялися досвідом та обговорили питання налагодження ефективної співпраці між ключовими учасниками, що задіяні в реалізації пілотних проєктів з питань захисту прав дитини. *Посилання на сторінку у facebook.*

Онлайн-зустріч представників системи БПД Тернопільської, Вінницької та Чернігівської областей

Крім того, **04 серпня** директор Регіонального центру з надання БВПД у Тернопільській області Ірина Хондогій та в.о. начальника управління нагляду за додержанням законів Національною поліцією України та органами, які ведуть боротьбу з організованою та транснаціональною злочинністю Мариною Чудопаловою, яка також очолює ювенальну прокуратуру області зустрілися для обговорення правової допомоги неповнолітнім, які вчинили кримінальне правопорушення. Окрім обговорення порядку призначення адвокатів, які співпрацюють з системою БПД, для захисту прав неповнолітніх, що вчинили кримінальне правопорушення, також було піднято питання важливості надання професійної правничої допомоги дітям, які є потерпілими, в тому числі жертвам домашнього насильства та постраждалим від агресії з боку армії російської федерації. *Посилання на сторінку у facebook.*

Зустріч з керівником ювенальної обласної прокуратури

Також **13 вересня** заступник директора Регіонального центру з НБВПД у Тернопільській області Світлана Бандура прийняла участь у засіданні міжвідомчої робочої групи з питань захисту прав дитини, яка діє в Тернопільській обласній прокуратурі під керівництвом Олександра Божко, першого заступника керівника Тернопільської прокуратури. *Посилання на сторінку у facebook.*

Забезпечення раннього доступу до БВПД особам на етапі затримання, досудового розслідування, під час судового процесу та здійснення ефективного захисту їх прав

Регіональний центр проводить інформаційно-роз'яснювальні та комунікаційні заходи серед органів уповноважених здійснювати затримання, арешт чи взяття під варту осіб. Так **21 липня** головний фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою Регіонального центру з надання БВПД Ольга Дубчак завітала до ГУНП в Тернопільській області та передала для розміщення у відділках поліції Тернопільщини буклети для оперативного інформування людей, які постраждали від сексуального насильства, пов'язаного з воєнними діями та збройним конфліктом. Крім того, відбулася зустріч із представниками Управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування: учасники обговорили результати останньої шоквартальної звірки відомостей щодо кількості переданих та зареєстрованих повідомлень про випадки затримання осіб, наголосили на важливості дотримання прав затриманих осіб на захист та домовилися про подальшу співпрацю Регіонального центру та ГУНП в Тернопільській області в даному напрямку. *Посилання на сторінку у facebook.*

Робоча зустріч в ГУНП України в Тернопільській області

Велика увага приділяється виїзним правопросвітницьким заходам у місцях несвободи. Так, працівники системи БПД провели шість заходів щодо організації роботи консультаційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги в місцях несвободи різних типів та сфер, в т.ч. в установах виконання покарань та виправних колоніях: Збаразька ВК (№63), Чортківська УВП (№26).